

7, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

[illegible]

పాఠశాలలలో సంస్కృతం
బోధించు పద్ధతి

—

(మధుసూపరితుల)

త్యనారాయణా శా

_____

సంస్కృత పాఠశాల

సమగ్ర పరిశీలనా విధానమును బాసగా గను
నివలసియున్నది. రఘుపతిరాజు కావ్యపాఠ
మును చెప్పవచ్చును. కొందఱు ఛాందసాదుల
“వాగ్దోషివ సమస్తాః” కాగ్దో- ఛద- సమస్త
కా అని పరిణామముచేసి “మూల్య-స్వయంకా-
ర్ణ” అనెను రఘురాజు అర్థమును ప్రభువున
గాని ఆ గ్రంథము చేసిన శిష్యుడనో, అరజీ
హరిరాజునో, అరజీ శత్రునిగోవాడో శిష్యుడనో
మూల గ్రంథాధికారీ కామనంద కాదనగా నీ
గ్రంథాధాపక కామనందనను అరజీ శిష్యునా
చెప్పగా, వీరడగనా అడగడ. శిష్యులకు కొంత
విజ్ఞానమున్నది తరువాత వారు సమస్తాదు
స్వయంమూలా అనియింను కొనసాగినచో శ్రీరా
ధ్యాయ బాసగొలిగిలవనీతరపడు, సంస్కృత
కాలేశిరాజు చెప్పనియెడు శిష్యులగ్రామ
పాఠశాలలో ముద్రము ముహూర్తముడు వంతు
ను తదని చెప్పవచ్చును.

ఇంగ్లీషు విద్యార్థి కని, సంస్కృత విద్యార్థి
 కని మారు మిక్తలి భేదములేదు. ఏమందుకా
 ఇంగ్లీషువిద్యార్థి తాను శుభ్రపూర్వము చదువు
 మన్నను తనగొల్పవలెననుచేసినవారెవరో, ఆరణ్య
 కైలాశిని నాడో గంగానదీ తీర్పును, సంస్కృత
 కర్తాగ్ని అహోకమే తెలియును, ఆ గూడవేరుదు
 గడు. ఒకనింత నా అనుభవ పూర్వకముగా

సోకితీ చెప్పినట్లున్నాను. సేను "పాపమును" చదువును ముడిదీసి వాడినా, అప్పుడు నాకోక బి. యెం. విద్యార్థి నా దుర్మహత్వకాత్తు యనుడు లాగ నాకంటబడి నాడు. నుం చేసివచ్చుచున్నారని నన్ను ప్రశ్నిం చేసెప్పుడికి "నువ్వని నామోడ అర్థరేఖలందీ అమ్మానా. సేను నాకోరకు పాపమునునుబట్టి ఖనాదిత్వమును పొంది మానురువుగారు. చెప్పకే చందీ బహుశః కాలిదాన కావ్యము సేమో? అని కనాధానము చెప్పిరి. అయిన సోకితీక మూర్తి" చక్క నాదితము తెలిసియుంటాను సెప్పకొనను క్షణి పోయినాడు.

సంస్కృతివిద్యార్థికి తపశ్శాసనం, తపస్సంతరి
తపస్సును, తపస్వీతిత్వ ప్రాపంచిక విజ్ఞాన
విముక్తిను తెలియజేయు సంస్కృతమార్గము గాదు
తమకు నాలుగవధనును బట్టి యంతర్యా
యమునాను. పదవ్యేదము బోధకము తాత్ప
ర్యము భక్తి పట్టికవలె నాధమలేదు, బాహ్యదైవ
విద్యార్థి కనుకంతములకాదు కాదుగిగాదు చెప్పె

రాజా, అనుమతించి వాడిని నిర్భయంగా వెళ్ళి
గమనించి అతని సాధారణ లక్షణాలు ఏమందురా ?
“అబ్బాయీ! అవును, అతని వర్ణము వాడిని
ఏమందురా ?” అబ్బాయీ! సరి, అతని వర్ణము
వాడిని దానికి సుందరమైనావునగా ఆ రంగు
మనరాజుని, ఆ అజయరాజుని, ఆ ముగ్గు
నానికంటె ఎక్కువగా ఉన్నది. అతని వర్ణము

కన్య సుని ఛాం ద సో పా ధ్యా యాడు
చెప్పడే? యింకొక చిన్నమనివి; డబ్బీజాడ
పంతులులకు మనకు సాహిత్య విషయములో
సహ సాంకము భేదమున్నది. వారు పదోచిత్యము,
కావోచిత్యము, మున్నగు పోచిత్యములు బాగు
గా నుపయోగించు. మనకు ఆచారము. అనిత
అర్థమనియును. ఆముగ తరస్సాం దిగవేద

తాతా" అంటే ఏమిటాభిము, మరొక "నిగ్ర
యాతా" అనమాడదా? అని ప్రశ్నించును
అట్లు ప్రతి పదమునకు సాన్నిప్రాయముగా పరి
శీలించును. కాన యీసంగతిలో బాగుగా శ్రద్ధ
తీసుకొని స్థూపాధ్యాయులు విమర్శలకు బోధింప
వలయును.

మరియు ఇంగ్లీషు “కళండ్” ఫారము” విద్యార్థి మాటలాడినంత చురుకుగా పంచకా వ్యాఖ్య చేసిన విద్యార్థియు భాష్యునుచేసిన పండితుడు కూడ మాటలాడలేదు. దీనికి కారణం “మేమియు? అని ప్రశ్న చేసినచో సంస్కృతము నలంకారునంటి భావ. ఇంగ్లీషు చెరుకుపేపి

పంటి విద్య అని సమాధానము చెప్పచున్నాడు.
అది చాడ స్త్రపుమాట. ఏమంటే; చిన్నతనము
నుండి బోధనలో ఉంది. ఆభేదము హాస్యం
అని సంస్కృతానికి శబ్దముజరి అమరము రఘు
వంశము ప్రారంభిస్తురు. హాస్యంశబ్దముకు
చిన్న చిన్న పేర్లుల పు సకములు దేశచరిత్రలు

పన్ను సవరి ప్రకృతముగా నెప్పడును, పం
స్కృతివిద్యార్థికి పంచ కృష్యములు చదువుకొని
సమ పాడుక పదుములు మాత్రము పెట్టవు (రా)
త్రో మార్గలాదులకు పీటలేదు.

సంస్కృతోపాధ్యాయులు శ్రద్ధ తీసుకొని సుదో
ఘటమలన సంస్కృత బాలశకులన దేశ చరి
త్రలు గల చిన్న చిన్న పుస్తకములను రచించి
విద్యార్థులకు చెప్పుచుంటు అత్యవసరము.
అట్టి గ్రంథములు చేసిన గావి బాలరకు

స్వాతంత్ర్య భావములుగాని, బుద్ధి వికాసముగాని కలుగుటకు ఏమింపెను. ఇట్టి గ్రంథములను జేయించి “యూనివర్సిటీ” వారు పాఠశాలలో పెట్టింది పఠనోన్ముఖమైన మాతృభాషను పై లేవదీసి పురుషులు గట్టుకొందురు గాక!

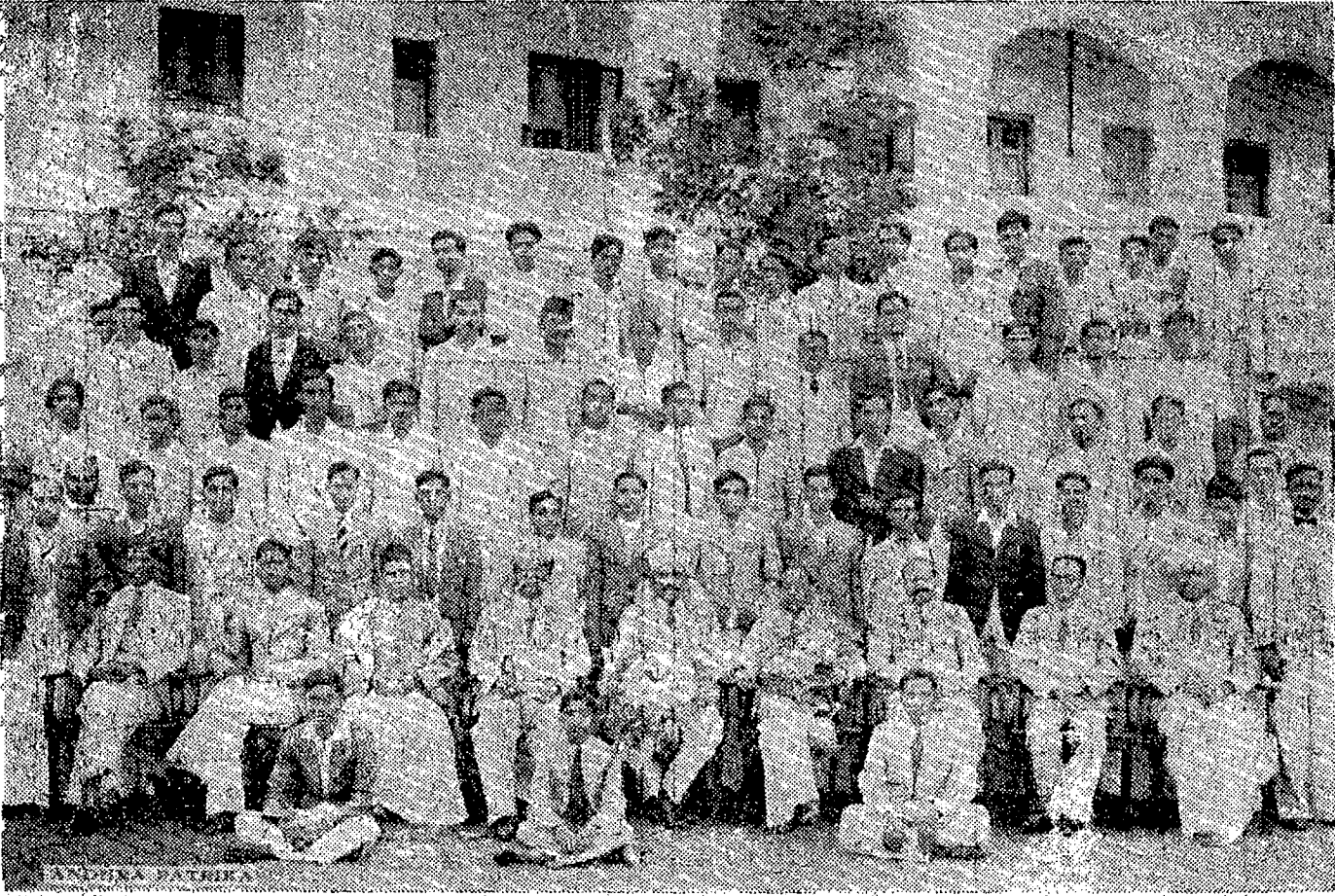

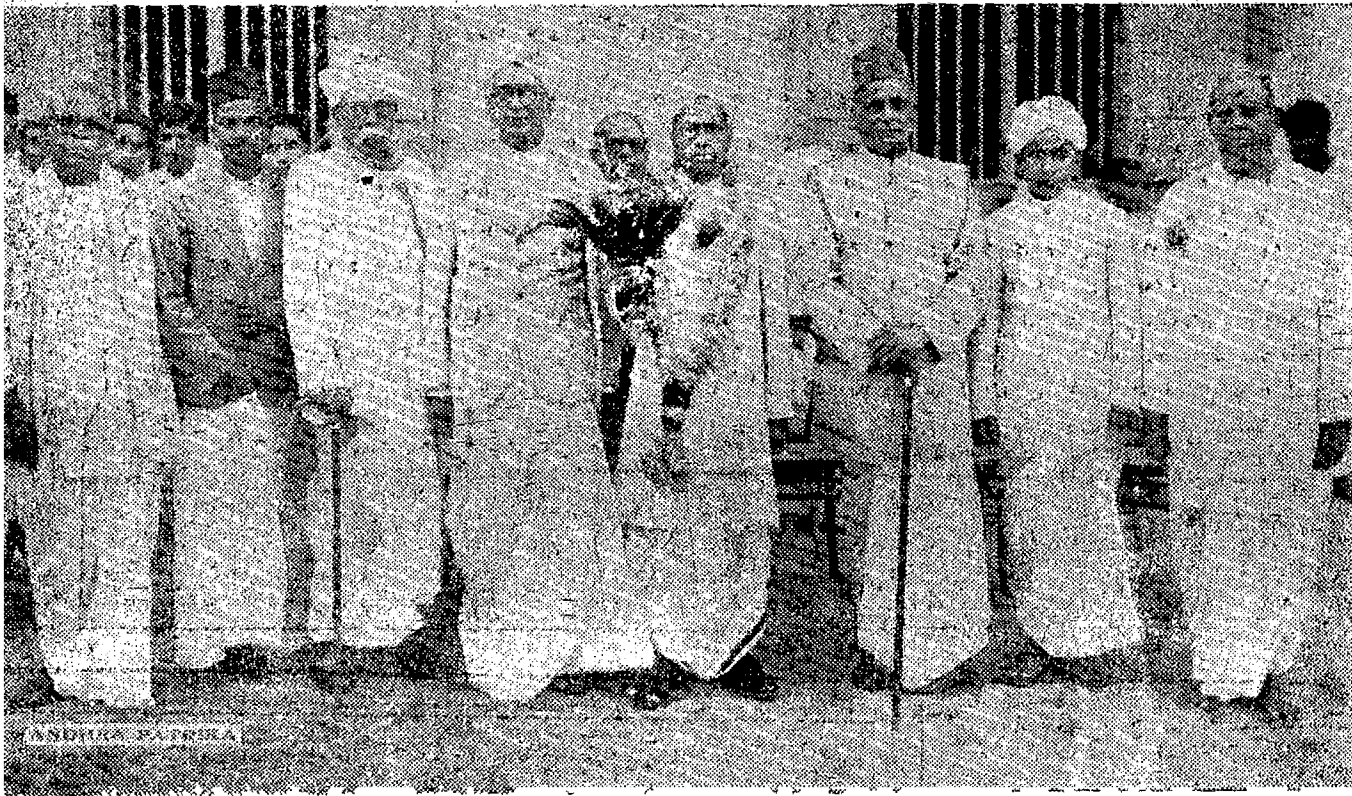

(I P P S)

మదరాసు ప్రెస్ కళాశాల అధ్యక్షులగు డాక్టరు ఎ. లక్ష్మణస్వామి మొదలియారుగారు వైశ్యవిద్యార్థి సారస్వత సమాజముగారి, "కొన్ని విద్యార్థులకు సమస్యలు" అను విషయమునుగురించి శుక్రవారమునాడు ఉపన్యసించి "గౌ. ఎం. వేంకటసుబ్బారావుగారు రాసినదర్శమున అగ్రాసరాధిపత్యము వహించి" వా రుభయలును, పుష్పమాలాలంకృత లై మెంటువలనలో ఆసీను లైయున్నారు

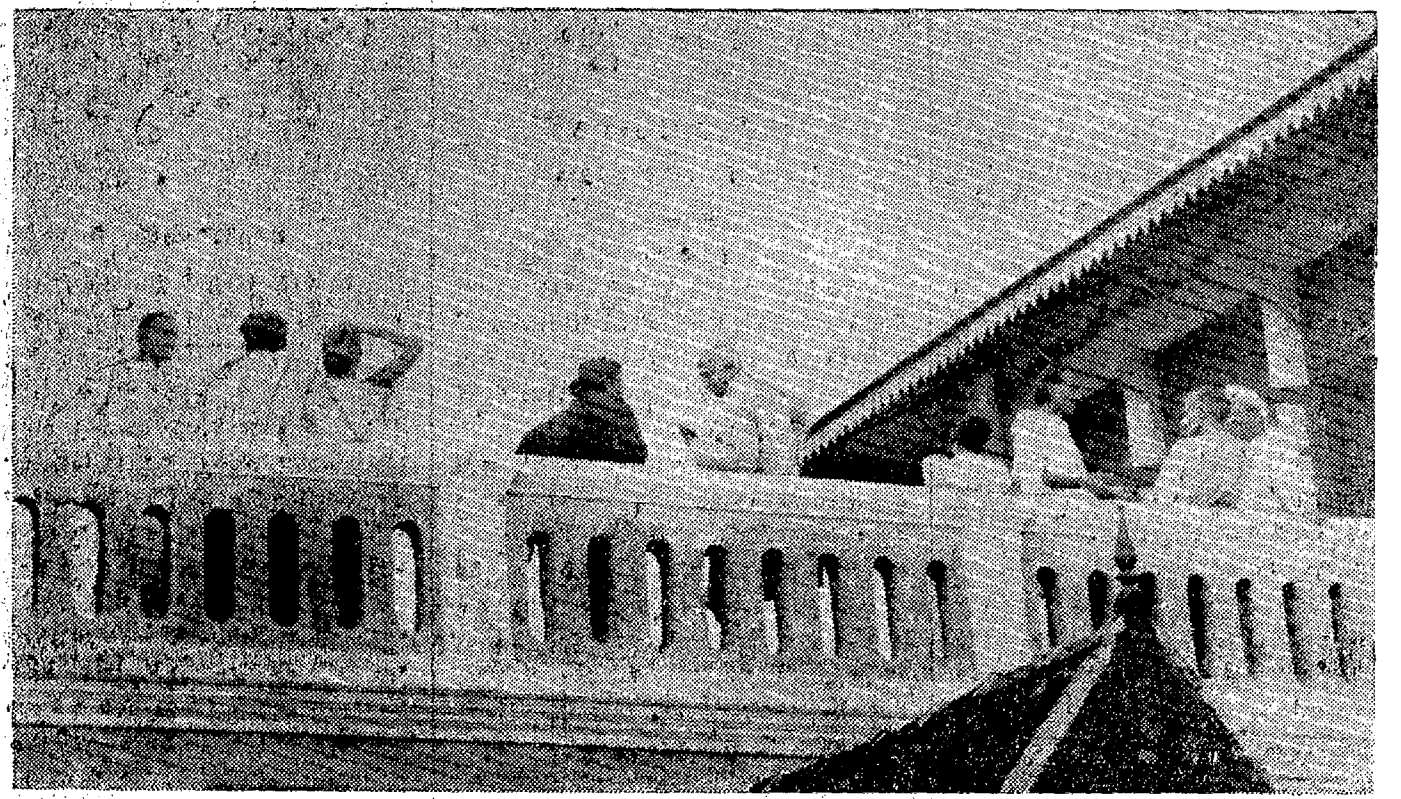
(I P P S)

"కేసరీకుటీర" సూతనభవన ప్రవేశోత్సవము - రాయపేటలో మొన్నటిదినమున సర్ అల్లాడి కృష్ణస్వామయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగిన కృష్ణస్వామయ్యగారు, రామదాసువంతులుగారు మధ్య నిలచియున్నారు కేసరీకుటీర యజమానులగు కే సరసింహముగారు కుడివైపున చివర నిలచియున్నారు

(P P R)

మదరాసునందలి "పెల్లటూను" రెండవ వార్షికోత్సవము శుక్రవారమునాడు సాయంత్రము గౌ. యాకూబ్ హుస్సేన్ గారి అధ్యక్షతన జరిగిన యాకూబ్ హుస్సేన్ గారు, వారి సతీయు, మొదటివరుసలో పుష్పమాలాలంకృతలై కూర్చొనియున్నారు

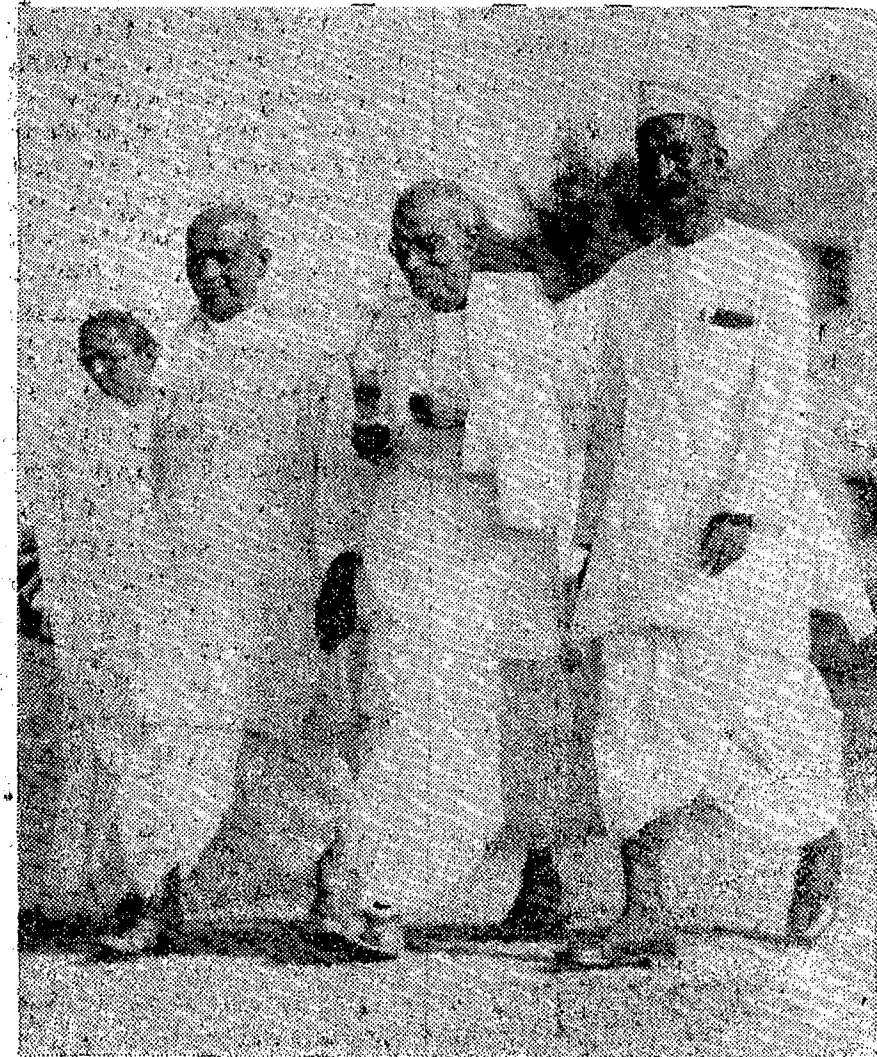
(C. B)

వాడ్డూలో, కాంగ్రెసు కార్యసంఘసమావేశము, ముగిసిన పిమ్మట సేతు జనులూలు బజాజుగారి మేడలూద్ కార్య సంఘసభ్యులు ఇష్టాగోష్ఠి జరుపుట.

(C B)

కార్యసంఘసమావేశము ముగిసినపిమ్మట గాంధీయహత్యకు షే. గాను వెళ్లుటపై ప్రయాణ మగుట

(I F. P. S)

మద్రాసు ప్రధానమంత్రి సి. రాజగోపాలాచారిగారు, సర్దారువతులు, రాజేంద్రప్రసాదు, శ్రీమతి పతులుకన్యగార్లతో కార్యసంఘసమావేశమునకు వెళ్లుచుండుట.

పంజాబులో సాంఘిక సామరస్యము

సర్ సికందర్ గారి ప్రయత్నములు

విభేదములు కల్పించుట ప్రోహముగా సరిగణించ బడును

లాహోరు, ఆగష్టు 21:— లాహియానా జిల్లాలోని అహ్మద్ నగరు ప్రభుత్వ కాలనీయలకు ప్రధానమంత్రియగు సర్ సికందర్ హుస్సేన్ ఖానుగారు విభేదసంఘముల వారిని సమరసభావమున సుందరపరిచి ఉత్తేజ పించెను. సాంఘిక కైవడములు కలగజేయు వారు ప్రభుత్వ ప్రభుత్వమునకు, ప్రజలకు విరోధులుగా కలంపబడుదురని ఆయన చెప్పెను. ప్రభుత్వ ప్రభుత్వము ప్రజలకే సేవ కోసమే ఉన్నది. గతక ప్రభుత్వము ప్రజలకుని ఆయన చెప్పెను. విభేద సంఘముల వారికిని సభ్యులను. అనుభవభావము కలిగి యువారి మౌనమే ప్రభుత్వమునకు అభిమానము యాభుతమని ఆయనచెప్పెను. సాంఘిక విభేదములు పెట్టువారు వీరినందీ మినహాయించుకు దురని ఆయన చెప్పెను. మంత్రులు పర్యటనము గానియవ్వను విరు అయివలదు. సర్ సి. కందర్ గారుచెప్పిరి ఇందులకు దురభిమాన ప్రభుత్వము సభ్యులకార్యములగునని సాంఘిక సభ్యుల కలిగియవారి బహుముతులగునని వినియోగ భవవచ్చునని ఆయన చెప్పెను. (య. ప్ర.)

తెనాలి (స్వీయశిఖరి)

ఇద్దరు మనుష్యులకు కలరా

తెనాలి, ఆగష్టు 21:— సుంటూరునుండి యిరువురు మనుష్యులు కలరా బాధ్యులై తెనాలికి వచ్చిరి. వారిని జనరలు ఆస్పత్రులలో శిక్షి తగినప్రచారమును జేసిరి కాని ఒకడు మరణించెను ఒకనికే మాత్రము ఆరోగ్యము గలిగినది. పాల్వకిపాడు మంటవారు తురాకోగృహను విక్రీరి శ్రద్ధతో గమనించి తగినశిక్ష జేయవచ్చును.

పొన్నూరు, ముస్లిం విద్యార్థి సంఘసమావేశము
ఉద్దేశాపేక్షతో
పొన్నూరు, ఆగష్టు 21:— పొన్నూరు విద్యార్థి సంఘమువారి తీర్మానము గావించిరి. ప్రభుత్వవిద్యార్థులనుండి విద్యార్థులను లందుగాని, లోకల్ విద్యార్థులనుండిగాని ఉద్దేశాపేక్షతో శిక్షాపుట చే. గ్రామము చుట్టు పట్టణములకు కలయిక కష్టపడుచున్నారు.

ఉద్దేశాపేక్షతో తెలుగుభాషను తప్పక నేర్వవలసి వచ్చుచున్నది. అయ్యది ముసల్మానులనుకూడా గానండుటచే. వారి కది కష్టముగా నున్నది. సుస్థిరసంఘ విద్యార్థి శిక్షి అట్లు తగులుచున్నది. కాని ప్రభుత్వము వారు ఈ రాజధానిలో ప్రతి మైక్రోబునందును విశిల్పణనుసంధును అర్హులగు ఉద్దేశాపేక్షతో ప్రభుత్వమువారు నియమించవలెనని పొన్నూరు డివిజను కలెక్టరుల సంఘమువారు ముస్లిం విద్యార్థి సంఘమువారు కోతురు తీర్మానించిన ఆ సంఘకార్యదర్శి వ్రాసెను.